

یک‌شنبه ۲۴ فروردین ۱۴۰۴ | ۱۴ شوال ۱۴۴۴

🗣️ **گفت‌وگو**
میسازگردندی

گامی جدید برای حفاظت از طبیعت شهری در گفت‌وگوی «جوان» با مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران

تصحیح رفتار شهروندان با خانه‌های محیط‌زیست

تهران، یکی از کلانشهرهای بزرگ جهان، سال‌هاست که با چالش‌های محیط‌زیستی بزرگی روبه‌رو است؛ آلودگی هوا، بحران مدیریت پسماند، کاهش منابع آبی و تخریب فضای سبز تنها گوشه‌ای از مشکلاتی هستند که به‌طور مستقیم بر کیفیت زندگی شهروندان تأثیر گذاشته‌اند. در چنین شرایطی، ایجاد تغییرات بنیادین نه تنها نیازمند تصمیمات مدیریتی سنجیده، بلکه مستلزم اجرای دقیق و بی‌کم‌وکاست برنامه‌هاست مطابق با آنچه مدیران و مسئولان تدوین کرده‌اند. در همین راستا، شهرداری تهران طرح هزار خانه محیط‌زیست را اجرا کرده تا بستری برای آموزش، مشارکت و تغییر رفتارهای شهروندان فراهم شود. این خانه‌ها تنها مراکز آموزشی نیستند، بلکه باید به پایگاه‌هایی تبدیل شوند که تأثیر ملموس در سبک زندگی روزانه مردم ایجاد کنند. با این حال، تمامی اهداف تعیین‌شده در این طرح، زمانی محقق خواهد شد که تمامی برنامه‌ها، بدون کاستی و مطابق با آنچه مسئولان تدوین کرده‌اند، اجرا شود. محمدصابر باغخانی پور، مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران، در گفت‌وگو با «جوان» به تشریح اهداف، فعالیت‌ها و الزامات اجرایی این پروژه می‌پردازد و توضیح می‌دهد که چگونه می‌توان از طریق همکاری دقیق و تعهد به اجرای مو به موی برنامه‌ها، توسعه پایدار محیط‌زیستی در تهران را به واقعیت تبدیل کرد.

🗣️🗣️🗣️
اهداف اصلی افتتاح هزار خانه محیط‌زیست چیست و چگونه این طرح می‌تواند به ارتقای آگاهی‌های محیط‌زیستی در میان شهروندان کمک کند؟

تهران با جمعیتی بیش از ۹ میلیون نفر و رشد سریع شهری، امروزه با بحران‌های متعدد محیط‌زیست روبه‌رو است. ما با چالش‌هایی مانند آلودگی هوا، مدیریت نادرست پسماند، کاهش منابع آبی و نابودی فضای سبز مواجه هستیم. حل این مشکلات، علاوه بر اقدامات اجرایی و برنامه‌ریزی‌های کلان، نیازمند تغییر در سبک زندگی شهروندان و جلب مشارکت عمومی است. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های ما این است که چگونه می‌توان شهروندان را به تغییر رفتارهای روزمره و اتخاذ تصمیمات مسئولانه‌تر نسبت به محیط‌زیست ترغیب کرد. خانه‌های محیط‌زیست پاسخی به این دغدغه هستند. این مراکز که در سراسر شهر ایجاد شده‌اند، به‌عنوان «پایگاه‌های آموزشی، مشارکتی و اجتماعی» عمل می‌کنند و بستری فراهم می‌آورند که مردم از نزدیک با مفاهیم و چالش‌های محیط‌زیستی آشنا شوند و راهکارهای عملی را در زندگی خود پیاده‌سازی کنند.

هدف ما این است که مردم را از مخاطبان منفعل به کنشگران

🗣️ **گزارش**
زهرا چیدری

فعال محیط‌زیست تبدیل کنیم. در این‌خانه‌ها، شهروندان می‌توانند مباحثی مانند مدیریت منابع آب، کاهش مصرف پلاستیک، تفکیک پسماند، آلودگی هوا و انرژی‌های پایدار را به شیوه‌ای کاربردی فرا بگیرند و به یکدیگر در اجرای تغییرات کوچک اما تأثیرگذار کمک کنند.

چسه برنامه‌ها و فعالیت‌هایی در این خانه‌های محیط‌زیست پیش‌بینی شده تا مشارکت‌های مردمی را جلب و شهروندان را به فعالیت‌های محیط‌زیستی تشویق کند؟

یکی از ویژگی‌های این طرح، گوناگونی و انعطاف‌پذیری برنامه‌های پیشنهادی است. ما می‌خواهیم که فعالیت‌ها به‌گون‌ای طراحی شوند که نه تنها آموزشی باشند، بلکه مردم به‌شکل عملی در آنها مشارکت داشته باشند و خود را بخشی از فرآیند تغییر بدانند.

به همین دلیل، برنامه‌های ما شامل کارگاه‌های آموزشی تعاملی است که شهروندان را با مبانی علمی و کاربردی حفاظت از محیط‌زیست آشنا می‌کند، اما فراتر از آن، پوشش‌های اجتماعی و فعالیت‌های مشارکتی نیز بخش مهمی از این خانه‌ها را تشکیل می‌دهند.

به عنوان مثال، مردم می‌توانند در کمپین‌های «نه به پلاستیک» شرکت کنند و با کاهش استفاده از محصولات پلاستیکی، مستقیماً

در کاهش آلودگی محیطی سهیم باشند. همچنین، برنامه‌های پاکسازی محله‌ها و طبیعت، فرصت مناسبی برای مشارکت داوطلبانه شهروندان فراهم می‌کنند تا با «حس تعلق به محیط اطراف خود، انگیزه بیشتری برای حفاظت از آن داشته باشند.

ما همچنین معتقدیم که آموزش باید از سنین کودکی آغاز شود. به همین دلیل، خانه‌های محیط‌زیست همکاری نزدیکی با مدارس، مهدکودک‌ها و مراکز آموزشی خواهند داشت تا کودکان با شیوه‌های دوستدار طبیعت آشنا شوند و الگوهای رفتاری پایدار را از همان سنین ابتدایی بیاموزند.

چگونه می‌توان اطمینان حاصل کرد که این خانه‌ها به‌طور مؤثر بنا نیازها و چالش‌های محلی مرتبط باشند؟

یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت این طرح، «بومی‌سازی و انعطاف‌پذیری برنامه‌ها» است. محله‌های مختلف تهران، شرایط متفاوتی دارند. برخی مناطق با آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کنند، برخی دیگر با کمبود فضای سبز یا مدیریت نامناسب پسماند مواجهند. بنابراین، برنامه‌های خانه‌های محیط‌زیست باید متناسب با چالش‌های هر منطقه طراحی شوند.

ما در این مسیر، تعامل و همکاری گسترده‌ای با «مدیران محلات، شورایاران و معتمدان محلی» داشته‌ایم تا اطمینان حاصل کنیم که برنامه‌ها دقیقاً مطابق نیازهای هر محله باشند. همچنین، سیستم نظارت و ارزیابی مستمر در نظر گرفته شده تا فعالیت‌های هر خانه به‌طور دائمی بررسی و اصلاح شود.

مهاجرت پزشکان کاهشی شد

به گفته رئیس سازمان نظام پزشکی کشور در سال ۱۴۰۳ نسبت به ۱۴۰۲

درخواست خروج از کشور ۱۸/۷۵ درصد کاهش یافته و این عدد در دندانیزشکان به ۱۹/۵ درصد رسیده‌است

کشور روایت متفاوتی را از مهاجرت پزشکان نقل می‌کند. اگرچه رئیس‌زاده پیش از این خودش هم اغلب اوقات در خصوص وضعیت نامساعد پزشکان و زریذنت‌ها صحبت کرده‌بود و در خصوص خالی ماندن ظرفیت برخی از رشته‌های مصادر همچون بیوهوشی، طب اورژانس، تخصص کودکان و قلب هشدار داده‌بود، اما انگار بررسی‌های دقیق‌تر این سازمان نشان می‌دهد لاف‌لاقل اوضاع مهاجرت پزشکان اینقدرها هم بد نیست!

🗣️ **روند امیدوارکننده مهاجرت‌ها**

محمد رئیس‌زاده، رئیس سازمان نظم پزشکی در مراسم روز دندانیزشک با اشاره به رشد قابل توجه تعداد دندانیزشکان در چهار دهه اخیر گفت: «چهار دهه پیش تنها ۲ هزار دندانیزشک در کشور داشتیم، اما امروز این تعداد به بیش از ۴۹ هزار نفر رسیده‌است. بالغ بر هزارو ۶۰۰ نفر از آنها در رشته‌های تخصصی و فوق‌تخصصی مشغول به فعالیت هستند.» وی این رشد را مرهون تلاش اساتید دانشگاهی

🗣️🗣️🗣️
روزنامه جوان | شماره ۳۳۳۸

آیا برنامه‌ای برای ارزیابی تأثیرات این طرح وجود دارد؟

بله، ما به‌دنبال اجرای طرحی هستیم که تأثیر ملموس بر سبک زندگی شهروندان داشته باشد و برای سنجش این تأثیرات، یک نظام پایش و ارزیابی تدوین شده‌است.

نظرفرگرفته شده،ایجاد کمیته‌های مشترک میان مدیریت شهری و نمایندگان نهادهای مردمی است. این کمیته‌ها وظیفه دارند نیازهای محلی را شناسایی، اولویت‌بندی و صرف پلاستیک، افزایش تفکیک پسماند و کاهش مصرف انرژی، سطح رضایتمندی عمومی و میزان تعامل و همکاری شهروندان با نهادهای محلی است.

علاوه بر این، مطالعات علمی و نظرسنجی‌های دانشگاهی نیز در دستور کار قرار دارد تا تأثیرات این خانه‌ها بر دانش محیط‌زیستی و رفتارهای اجتماعی شهروندان مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.

چگونه می‌توان همکاری بین نهادهای دولتی، سازمان‌های غیردولتی و جامعه محلی را تقویت کرد تا اهداف توسعه پایدار در تهران به‌بترین نحو تحقق یابد؟

توسعه پایدار بدون همکاری میسان نهادهای مختلف، جامعه مدنی و شهروندان ممکن نیست. حل چالش‌های محیط‌زیستی یک کار انفرادی یا محدود به مدیریت شهری نیست، بلکه نیازمند یک شبکه همکاری گسترده و متعهد میان بخش‌های دولتی، سازمان‌های مردم‌نهاد، و جوامع محلی است.

در مسیر اجرای خانه‌های محیط‌زیست از همان ابتدای کار، تلاش کردیم تا روز رویکرد مشارکتی و بین‌بخشی بهره

🗣️🗣️🗣️
مباحثیستی

یازدهمی‌ها

زیر بار بی‌ثباتی تصمیمات آموزشی

یک تصمیم، یک امضا و سپس یک تغییر ناگهانی؛ این روندی است که دانش‌آموزان پایه یازدهم در آستانه امتحانات نهایی با آن مواجه هستند! ۱/۵ ماه پیش، شورای عالی آموزش و پرورش تصمیم گرفت تعداد دروس امتحان نهایی پایه یازدهم را به شش درس کاهش دهد؛ تصمیمی که به امضای رئیس‌جمهور رسید و تصور می‌شد پایانی بر بلاتکلیفی دانش‌آموزان باشد. برای هزاران دانش‌آموز که شب‌ها را با اضطراب از مون‌های نهایی سپری می‌کنند، این تصمیم یک‌روزنه امید‌بوده فرصتی برای تمرکز بهتر بر دروس، برنامه‌ریزی هدفمند و کاهش فشار روانی، اما ناگهان، شورای عالی انقلاب فرهنگی اعلام کرد که از سال آینده همه دروس پایه یازدهم نهایی است.

همه چیز دوباره تغییر کرد. امید جای خود را به حیرت و نگرانی داد. دانش‌آموزان پایه یازدهم در میان دنیایی از تغییرات لحظه‌ای، بی‌خبری و سیاست‌های متناقض گرفتار شدند. نماینده مدیران و معلمان مدارس کشور در شورای عالی آموزش و پرورش در این رابطه توضیح داده‌است: «در روزهای اخیر، به شکلی ناگهانی و بدون هیچ‌گونه مقدمه یا اطلاع‌رسانی رسمی، برخی خیرگزاری‌ها و نمایندگان مجلس از لغو این مصوبه سخن گفتند. این تغییر موضع که با تصمیم مجدد شورای عالی انقلاب فرهنگی اعلام شد، بار دیگر نظام آموزشی کشور را در معرض بی‌اعتمادی عمومی قرار داد؛ تصمیمی که یکبار به شورای عالی آموزش و پرورش تفویض شده بود، مجدداً توسط همان مرجع نقض شد. سؤال جدی اینجاست که اگر تفویض اختیار قرار نبود الزام‌آور و نهایی باشد، چرا اساساً انجام شد؟» این دقیقاً همان نقطه‌ای است که نشان می‌دهد تصمیم‌گیری‌های آموزشی نباید بر اساس تغییرات لحظه‌ای و فشارهای بیرونی انجام شود.

اکنون دانش‌آموزان، معلمان و مدیران مدارس نمی‌دانند باید بر اساس کدام برنامه‌ریزی پیش بروند، چرا که بی‌ثباتی‌ها، همه آنها را سردرگم کرده‌است. متأسفانه این تغییرات یکبار، نه تنها دانش‌آموزان را دچار استرس کرده، بلکه ماهیت تأثیر نمرات امتحان نهایی در کنکور را نیز تحت‌الشعاع قرار داده‌است. بدون شک یکی از مهم‌ترین اهداف تأثیر نمرات امتحان نهایی در کنکور، ایجاد عدالت آموزشی و کاهش فشار آزمون‌های تستی بود، اما امروز، با تصمیمات متناقض، این هدف به حاشیه رانده شده‌است.

این تغییر ناگهانی، برخی از دانش‌آموزان را در برخی از انتخاب‌های سخت قرار داده‌است. آنها که تا پیش از این سراغ تمرین تست‌زنی رفته بودند، حالا یکباره فهمیدند که باید خودشان را آماده پاسخگویی به سوالات تشریحی کنند. این یعنی تمام برنامه‌های قبلی، تمام شیوه‌های مطالعه، تمام روش‌هایی که ماه‌ها روی آن تمرکز کرده بودند، باید در کمتر از ۴۰ روز تغییر کنند!

تصور کنید دانش‌آموزی که شب‌های بی‌خوابی را پشت سر گذاشته، کتاب‌های تستی را ورق زده، نکات کلیدی را حفظ کرده، حالا باید روش مطالعه خود را کاملاً تغییر دهد. این نه تنها فشار روانی مضاعف ایجاد می‌کند، بلکه باعث کاهش اعتماد به نفس و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود.

حالا سؤال اساسی اینجاست؛ آیا این روند تصمیم‌گیری، واقعاً به عدالت آموزشی کمک می‌کند، یا صرفاً بی‌اعتمادی را افزایش می‌دهد؟ دانش‌آموزان نباید قربانی تغییرات دقیقه‌ای شوند. نظام آموزشی باید بر پایه برنامه‌ریزی بلندمدت و تصمیمات پایدار شکل بگیرد، نه سیاست‌های ناپایدار که هر روز مسیر دانش‌آموزان را تغییر می‌دهد. بدون شک اگر تصمیم جدیدی گرفته شده، باید با ذکر دلایل کارشناسی و با مسئولیت‌پذیری رسانه‌ای اعلام شود، چرا که جامعه آموزش و پرورش کشور، تحمل آزمون و خطای تصمیمات شتابزده را ندارد.

این نسل، آینده و سرمایه عظیم کشور است. آنها باید بدانند که مسیر یادگیری‌شان، امن، پایدار و قابل‌پیش‌بینی خواهد بود. بی تردید آینده با مسئولیت‌پذیری قربانی تغییرات لحظه‌ای و تصمیمات بی‌ثباتی شود، بنابراین مسئولان باید تصمیمات خود را با منطق، آرامش و احترام به دانش‌آموزان اتخاذ کنند.

🗣️🗣️🗣️
سلامت

کودکان ایرانی

۵ دندان پوسیده دارند

سرپرست اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت گفت: کودکان شش ساله ایرانی به‌طور میانگین پنج دندان شیری پوسیده دارند. زهرا قربانی، سرپرست‌اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت اظهار کرد: آخرین پیمایشی که برای سلامت دهان و دندان در گروه‌های سنی مختلف برگزار شد نشان داد که در حال حاضر، کودکان شش ساله به‌طور میانگین پنج دندان شیری پوسیده دارند و در کودکان ۱۲ ساله نیز حدود دو دندان دائمی پوسیده مشاهده می‌شود. این در حالی است که دندان‌های دائمی در سن ۱۲ سالگی تازه در حال رشد هستند، اما متأسفانه همین دندان‌های تازه همان ابتدا با پوسیدگی مواجه می‌شوند. این نشان می‌دهد که روی پیشگیری از پوسیدگی دندان‌ها تمرکز خوبی نداشته‌ایم. زیر وضعیت این شاخص‌ها نسبت به کشورهای دیگر بسیار نامطلوب است.

وی افزود: به همین دلیل، وزارت بهداشت برنامه‌هایی برای پیشگیری طراحی کرده‌است. یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها، استفاده از وارنیش فلوراید برای کودکان است. این برنامه برای کودکان سه تا شش ساله در مراکز بهداشتی و همچنین دانش‌آموزان تا ۱۲ سال در مدارس دوبار در سال اجرا می‌شود. قربانی ادامه داد: با این حال، در سال‌های اخیر تبلیغات منفی علیه فلوراید باعث کاهش مشارکت والدین در این برنامه‌ها شده‌است. فلوراید بیش از ۵۰ سال است که در کشورهایی مثل آمریکا و استرالیا به آب آشامیدنی آنها اضافه شده و به‌صورت خوراکی استفاده می‌شود و هیچ مشکلی ایجاد نکرده‌است. در کشور ما، استفاده از فلوراید در حوض دندانیزشکی به‌صورت موضعی است و خوراکی نیست؛ بنابراین هیچ خطری ندارد. به علاوه، استفاده صحیح از فلوراید می‌تواند تا ۴۰ درصد از پوسیدگی دندان جلوگیری کند که هم از نظر سلامت و هم اقتصادی بسیار مؤثر است.

سرپرست اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت تأکید کرد: از والدین عزیز در خواست می‌شود برای دریافت این خدمات، کودکان‌شان را به مراکز بهداشتی بیاورند یا در مدارس، رضایت‌نامه استفاده از وارنیش را امضا کنند، زیرا این خدمت که در مطب‌ها بیش از یک میلیون تومان هزینه دارد، در قالب برنامه‌های ملی به‌صورت رایگان ارائه می‌شود. قربانی خاطرنشان کرد: اولین دندان‌های دائمی از شش سالگی به بعد شروع به رویش می‌کنند، بنابراین اهمیت زیادی در سلامت دهان و دندان دارند. اگر این دندان‌ها زود از دست بروند، ممکن است نیاز به درمان‌های گرانقیمت به‌وجود آید.

دانست و اظهار داشت: «در گذشته با پدیده‌هایی مانند کتمان مشکلات درمانی و دست‌آوردهای مواجه بودیم، اما امروز با نگاهی صریح و مسئولانه، در مسیر اصلاح قرار گرفته‌ایم.»

🗣️ **دست به کار شدن مجلس برای ماندگاری**

پزشکان

برای بررسی چرایی کاهشی شدن روند مهاجرت پزشکان و دندانیزشکان به‌سراغ حسینعلی شهباری رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس می‌رویم تا ماجرا را از وی جویا شویم. شهباری در پاسخ به «جوان» می‌گوید: «باکنون سازمان نظام پزشکی به ما گزارش‌شی نداده که مهاجرت پزشکان کاهش داشته‌است.»

وی با تأکید بر اینکه امیدواریم این آمار درست باشد، می‌افزاید: «البته با سیاست‌هایی که در مجلس در فصل بودجه در نظر گرفتیم تا مالیات‌ها و درآمدهای پزشکان به‌گونه‌ای مدیریت شود که انگیزه مهاجرت را کم کند و امیدواریم اینها تأثیر بگذارد. هم در برنامه هفتم و هم در بودجه ۱۴۰۴ سیاست‌های حمایتی از پزشکان در نظر گرفته شده‌است که باید ببینیم چقدر می‌تواند در ماندگاری پزشکان و ممانعت از مهاجرت آنها تأثیرگذار خواهد بود.»

روند کاهش مهاجرت پزشکان اگر با همین دست‌درمان‌ها ادامه پیدا کند می‌تواند از هدررفت هزینه‌ها برای تربیت نیروی متخصص جلوگیری کند و مدیریت سلامت‌را به شکلی منطقی تر امکان‌پذیر نماید. با وجود این، علاوه بر مهاجرت جغرافیایی پزشکان و ماندگاری آنها در کشور باید برای توزیع پزشکان و ماندگاری آنها در مناطق کم‌برخوردار هم فکری کرد تا بتوان عدالت در سلامت و عدالت توزعی برای دسترسی به پزشک برای همه مردم کشور را لاقل تا جایی که امکان‌پذیر است، فراهم کرد.

وی حضور وزیر بهداشت در این مراسم را برای نخستین‌بار در دوره مدیریتش اقدامی مثبت و نمادین